

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

În atenția:

**Conducerii Ministerului Apărării Naționale,
Conducerii Statului Major al Apărării
Conducerii Statului Major al Fortelor Terestre
Conducerii Direcției Generale pentru Armamente
Comisiilor de specialitate din Parlamentul României.**

NOTĂ DE ANALIZĂ STRATEGICĂ **PROGRAMUL „TANC PRINCIPAL DE LUPTĂ” – ETAPA II** **De la achiziția unei capabilități militare la revitalizarea industriei naționale de apărare**

Autori: gl.lt.(rtr.) ing. Ion-Dan Zaharia și col.(rtr.) ing. Aurel Gângu
Clubul Seniorilor pentru Înzestrarea Armatei (CSIA)
București, iunie 2026

CONTEXT GENERAL

Programul „Tanc principal de luptă” – Etapa II reprezintă una dintre cele mai importante decizii de înzestrare ale României din ultimele decenii. Cu o valoare estimată de aproximativ 6,5 miliarde euro și cu obligația explicită de producție și mentenanță pe teritoriul național, programul depășește dimensiunea unei simple achiziții militare.

Pentru România, miza nu este exclusiv alegerea unei platforme de tanc moderne. Miza reală este utilizarea acestui program pentru reconstruirea unei capabilități industriale strategice în domeniul vehiculelor blindate pe șenile.

Experiența europeană recentă demonstrează că marile programe de înzestrare pot deveni motoare de dezvoltare industrială și tehnologică. Polonia, Ungaria și Cehia au utilizat programele de blindate pentru a crea noi capacități industriale, pentru a atrage transferuri tehnologice și pentru a integra companiile naționale în lanțurile europene de furnizare.

CSIA consideră că România trebuie să adopte aceeași abordare strategică.

Programul trebuie conceput și implementat astfel încât să producă simultan:

- capabilitate militară modernă;
- transfer tehnologic real;

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

- consolidarea industriei naționale de apărare;
- formarea unei noi generații de specialiști;
- integrarea industriei românești în ecosistemul european de apărare.

I. CONTEXTUL PROGRAMULUI

Programul „Tanc principal de luptă” urmărește constituirea unei capacități moderne de luptă blindată compatibilă cu standardele NATO și cu cerințele mediului operațional contemporan. Structura programului aprobată de autoritățile române este:

Etapa	Conținut	Valoare estimată
Etapa I	54 tancuri M1A2 SEPv3 și 12 vehicule derivate	~1,07 mld. USD
Etapa I – completare	muniții, simulatoare, suport logistic	458 mil. USD
Etapa II	216 tancuri și 76 vehicule derivate	6,49 mld. EUR

Etapa II reprezintă componenta dominantă a programului atât din punct de vedere financiar, cât și industrial. Spre deosebire de etapa inițială realizată prin procedură G2G, Etapa II presupune producție și mentenanță în România, oferind o oportunitate industrială fără precedent.

II. CE CUMPĂRĂ ROMÂNIA CU 6,5 MILIARDE EURO?

Întrebarea fundamentală nu este câte tancuri vor fi livrate. **Întrebarea strategică este ce active industriale, tehnologice și umane vor rămâne în România după finalizarea contractului.**

În viziunea CSIA, programul trebuie să genereze:

- 216 tancuri moderne;
- 76 vehicule derivate;
- capacitate națională de integrare și asamblare;
- capabilități de mentenanță pe durata ciclului de viață;
- transfer tehnologic în domenii critice;
- personal calificat;
- acces la lanțuri europene de aprovizionare;
- oportunități de export și cooperare regională.

În absența acestor rezultate, România riscă să realizeze doar o achiziție de echipamente, fără efecte structurale asupra bazei industriale de apărare.

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

III. INDUSTRIA NAȚIONALĂ DE APĂRARE – OPORTUNITATEA UNEI REVITALIZĂRI

În ultimii 30 de ani, industria românească de blindate a pierdut o parte importantă din capacitățile de proiectare, integrare și producție. Cu toate acestea, România păstrează încă elemente esențiale ale unei baze industriale capabile să susțină programe complexe:

- Uzina Mecanică București;
- Automecanica Moreni;
- Uzina Mecanică Reșița
- companii specializate în optronică;
- producători de muniții;
- furnizori de software și sisteme electronice;
- infrastructură de testare și evaluare.
- Etc.

Programul „Tanc principal de luptă” poate reprezenta catalizatorul necesar pentru reunirea acestor competențe într-un ecosistem industrial coerent.

IV. ANALIZA OPȚIUNILOR INDUSTRIALE

Competiția pentru Etapa II este susceptibilă să includă platforme precum:

- Leopard 2A8;
- KF51 Panther;
- K2 Black Panther;
- alte variante rezultate din evoluția pieței europene sau internaționale. (detalii în anexa A)

Din perspectiva CSIA, criteriul esențial nu trebuie să fie exclusiv performanța tehnico-tactică.

Evaluarea trebuie să includă:

- nivelul transferului de tehnologie;
- gradul de localizare a producției;
- participarea industriei românești;
- accesul la programele europene de finanțare;
- integrarea în lanțurile industriale europene.

Astfel, alegerea platformei și alegerea modelului industrial trebuie analizate simultan.

V. UMB – CANDIDAT NATURAL PENTRU ROLUL DE CONTRACTOR PRINCIPAL SI INTEGRATOR

În cadrul unui model industrial orientat către dezvoltarea capacităților naționale, noi susținem că Uzina Mecanică București reprezintă candidatul natural pentru rolul de contractor principal si integrator.

Argumentele principale sunt:

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

- experiență documentată în integrarea tancurilor TR-77, TR-85 și TR-85M1;
- realizarea și livrarea vehiculelor derivate pe șasiu de tanc;
- infrastructură industrială existentă;
- acces la facilități de testare;
- experiență recentă acumulată prin programul Piranha V;
- personal cu experiență în programe complexe de vehicule blindate;
- o buna cunoastere a industriei si a potentialilor colaboratori pe orizontala.

Rolul UMB nu trebuie privit ca un obiectiv în sine, ci ca instrumentul prin care România poate conserva și dezvolta competențele industriale existente.

VI. CELE 76 DE VEHICULE DERIVATE – NUCLEUL PARTICIPĂRII INDUSTRIALE ROMÂNEȘTI

Vehiculele derivate reprezintă componenta cu cel mai mare potențial de participare industrială națională.

Acestea includ:

- vehicule de recuperare;
- poduri de asalt;
- vehicule de geniu;
- sisteme de deminare;
- alte platforme specializate.

Experiența acumulată de UMB în domeniul derivatelor pe șasiu de tanc oferă României un avantaj competitiv care trebuie valorificat prin caietul de sarcini al programului.

VII. RISCURI

CSIA identifică trei riscuri majore:

Scenariul 1 – Localizare formală

Producția este localizată doar simbolic, fără transfer real de tehnologie.

Scenariul 2 – Participare marginală

Industria românească primește exclusiv activități de nivel inferior, fără acces la integrare și dezvoltare.

Scenariul 3 – Revitalizare industrială (scenariul recomandat)

Programul generează un ecosistem industrial național capabil să susțină programe viitoare și să participe la proiecte europene.

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

VIII. PROGRAMUL CA PILON AL CONCEPTULUI „INDUSTRIA DE APĂRARE REDIVIVUS”

CSIA consideră că Etapa II trebuie integrată într-o strategie mai amplă de reconstrucție industrială. Programul poate constitui fundamentul unui Hub Național pentru Vehicule Blindate pe Șenile, conectat cu:

- programele europene SAFE;
- inițiativele MARTE;
- viitoarele programe NATO de modernizare;
- cooperarea industrială regională.

În această arhitectură, România nu ar fi doar beneficiar de tehnologie, ci și participant activ la dezvoltarea capabilităților europene de apărare.

IX. RECOMANDĂRILE CSIA

1. Tratarea Etapei II ca program de dezvoltare industrială și nu exclusiv ca program de achiziție, din postura UMB - CONTRACTOR PRINCIPAL și INTEGRATOR.
2. Introducerea unor cerințe ferme privind transferul de tehnologie, acolo unde este cazul;
3. Maximizarea participării industriei românești.
4. Desemnarea unui integrator industrial național.
5. Valorificarea completă a celor 76 de vehicule derivate.
6. Corelarea programului cu finanțările europene disponibile.
7. Integrarea programului în conceptul „Industria de Apărare Redivivus”.

CONCLUZIE

Pentru România, adevărata miză a Etapei II nu este exclusiv achiziția a 216 tancuri și 76 de vehicule derivate. Miza este dacă cele peste 6 miliarde de euro vor genera doar o capacitate militară sau vor genera simultan o nouă capacitate industrială națională.

- Tancurile vor avea o durată de viață de 30–40 de ani.
- Deciziile industriale asociate programului pot produce efecte pentru generațiile următoare.
- România are astăzi oportunitatea de a transforma cel mai mare program de înzestrare terestră al ultimelor decenii într-un proiect de reconstrucție industrială strategică. Această oportunitate nu trebuie ratată.

ANEXA A

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

Analiza comparativă a opțiunilor industriale pentru Programul „Tanc Principal de Luptă” – Etapa II

Obiectivul analizei: evaluarea impactului industrial și tehnologic al principalelor platforme candidate asupra industriei naționale de apărare.

Criteriile de evaluare

Dimensiunea militară

- performanță operațională;
- maturitatea platformei;
- interoperabilitate NATO;
- logistică;
- cost pe ciclul de viață.

Dimensiunea industrială

- transfer de tehnologie;
- producție locală;
- integrarea furnizorilor români;
- acces la programe europene;
- oportunități de export;
- dezvoltarea competențelor naționale.

Matrice sintetică

Criteriu	Abrams SEPv3	Leopard 2A8	KF51 Panther	K2 Black Panther
Maturitate operațională	Foarte ridicată	Foarte ridicată	Medie	Ridicată
Interoperabilitate NATO	Foarte ridicată	Foarte ridicată	Ridicată	Ridicată
Transfer tehnologic	Redus	Mediu-ridicat	Ridicat	Ridicat
Producție locală	Limitată	Posibilă	Foarte probabilă	Foarte probabilă
Participare industrie românească	Limitată	Bună	Foarte bună	Foarte bună
Compatibilitate SAFE	Limitată	Foarte bună	Foarte bună	Medie
Potențial export regional	Redus	Bun	Ridicat	Ridicat
Impact asupra revitalizării industriei	Redus	Ridicat	Foarte ridicat	Ridicat

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

Capitol special: „Cazul Abrams”

Puncte forte

- platformă combat-proven;
- deja introdusă în Armata României;
- interoperabilitate excelentă cu forțele americane;
- logistică NATO matură.

Limitări pentru Etapa II

- modelul industrial american este tradițional mai restrictiv în privința transferului de tehnologie;
- producția locală profundă este dificil de negociat;
- eligibilitatea pentru anumite mecanisme europene este limitată;
- efectele asupra bazei industriale românești ar fi probabil mai reduse comparativ cu opțiunile europene.

„Deși Abrams reprezintă o soluție militară validă și deja adoptată de Armata României pentru Etapa I, obiectivele industriale și tehnologice ale Etapei II favorizează platformele care permit un nivel superior de producție locală, transfer de tehnologie și integrare în ecosistemul european de apărare.”

„Indice de Beneficiu Industrial Național (IBIN)” – (Evaluat pe o scară 1–10).

Dacă ar fi să facem o evaluare a posibilului Beneficiu Industrial Național, bazată pe probabilitatea transferului tehnologic ce s-ar obține în cadrul negocierilor pentru atribuirea contractului de achiziție – Etapa a 2-a din Programul ”Tancul principal de luptă”, analiza noastră bazată pe informațiile publice găsite arată că situația s-ar prezenta astfel:

Platformă	IBIN
Abrams	3
Leopard 2A8	7
K2 Black Panther	8
KF51 Panther	9

CSIA nu recomandă un anumit tanc. CSIA recomandă ca alegerea finală să maximizeze beneficiul industrial, tehnologic și strategic pentru România.

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

Alte posibile variante de luat în calcul

La cele prezentate se adaugă ultimele evoluții ale concernelor europene. Astfel, producătorii europeni au prezentat noile variante de tancuri principale de luptă la Eurosatory 2026.

KNDS și-a prezentat pentru prima dată noul CAPINT MBT, propus a înlocui flota Leclerc a Franței, care se așteaptă să fie retrasă în jurul anului 2037.

Tancul principal de luptă CAPINT expus la Eurosatory pe 15 iunie 2026.

Proiectul național francez a fost descris de producători ca fiind conceput pentru a susține capacitățile armatei franceze, un vehicul menit a crește puterea de foc, dotat cu sisteme anti-drone, cu o arhitectură digitală deschisă și "conectivitatea cu aripile robotizate", potrivit materialelor promoționale KNDS, aparent o referire la sistemele terestre sau aeriene fără pilot.

Propunerea franceză se bazează pe un șasiu fabricat de KNDS Germania, derivat din Leopard 2A8 și dispune de o turelă remot Ascalon (fără pilot) echipată cu o armă de 120 mm, cum ar fi Leopard 2 A-RC 3.0 MBT prezentat la Eurosatory și în 2024. Grupul franco-german de apărare își propune să livreze primele unități ale CAPINT din anii 2030, potrivit unui comunicat de presă.

O altă firmă europeană care a prezentat un nou mocap a MBT este joint-venture-ul italo-german dintre Leonardo și Rheinmetall, Leonardo Rheinmetall Military Vehicles (LRMV), fondat în 2024.

CLUBUL SENIORILOR PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI (CSIA)

Adresa: Corbeanca, Str. Cantonului Nr. 9, vila 46, Ilfov, România
Telefon: +40.722.461.590 0723226295 | E-mail: office@csia.ro
Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor 124PJ/01.11.2024, Judecătoria Buftea
C.I.F.: 51125327/2024
IBAN: RO45 RNCB 0084 1812 5094 0002

Vehiculul, care este încă în curs de dezvoltare, a fost prezentat cu un dispozitiv anti-dronă. Acest armament specific, a spus compania, este cheia pentru a proteja rezervorul de atacurile cu drone la un unghi înalt de atac, datorită elevației sale de 85 de grade.

LRMV se află în prezent în negocieri cu Ministerul italian al Apărării pentru achiziția MBT pentru armata italiană, potrivit reprezentanților companiei. Ei au refuzat să comenteze stadiul discuțiilor, dar au spus că firma urmărește intrarea în serviciu a tancului până la începutul următorului deceniu.

Presa italiană a [raportat](#) anterior că cerințele Romei ar fi pentru aproximativ **132** MBT. De remarcat ca cifra de tancuri pentru Italia este semnificativ mai mică ca cea necesară României.